

سر محرر : شہنذر زاده فلبلی

احمد حلمی

محل ادارہ سی :

جفال اوغلندہ « حکمت » ادارہ خانہ سی در .

حقہ مقرون ، اغراضدن سالم افکار و مقالاتہ صحیفہ لر من آچقدر .

« HIKMET »

Journal turc, quotidien, politique et littéraire

DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE : A. HILMY CHEHBENDER

اوراق و مکاتیب سر محرر نامہ

کونندہ یلہ لی در .

اشتراک برلی :

برسنہ لکی یوز ، آلتی آیلمی آلتش غروشدہر .

یوستہ اتحادینہ داخل ممالک اجنبیہ ایچون سنہ لکی قرق فرانقدر .

ABONNEMENT

Union Postale: un an, 40, six moi, 25 Fr.

REDACTION: CONSTANTINOPLE, DJAGAL OGLOU

مصاحب

یانفین وار ...!

نه دوشونیورسک ...
دیمکه قلامدی ، سوفاقده آغیر بر صوبا
ضربه سندن اندیشه له ن رفیقم صولک برنفسله
جیغاره سنی چکیشدیردک عجول بر حرکتله
الارینی اوزاندی و دیکله دیمک ایسترتکی :

— صوص !

دیه میریلاندی . بر آز صوکر قالین ،
کوقلو برورودن پیرتیلار قچان برسس ،
بکچینک سسی : « یانفین وار ... دیه
باشلادی .

رفیقم ، اول اوزون اوزون دیکله دی :
صو ترا ، یاسمین آغزلانی دوداقلرینه کوتو-
ره رک صوموردی . کوزلی ، یمکدن بری
فرق ایتمیکم سوز کونلکنی محافظه ایدیور ،
قاشلرینک آراسنده بره رس قیریشوردی .
بردن آغیر آغیر باشلادی ، دیدی ، که :
— دقت ایدیور میسک ، نه قدر قایا ،
اندیشه سز ، حسسز ، حتی معاسز برسس !
قوجه بکچی بابا... صوکر نه فیلسوف مملکت...
بکچیسندن طوت ده صدر اعظمه قدر ...
نه مسعود مملکت ! باقی ، اسکدارده آت
بازارنده یانفین وارمش .

یانفین در بیلور میسک؟ خیر، دیسه که!
اوت خیر ، بونی حتی نسن ، نه دهن ، نه ده
کیسه ... بیلیر . یانفین اوله اساطیری
برقوش ، برهادر که .. قوندینی بره احتماله
انجمزدن غبطه ایدنلر ، سعادت نمی ایدنلر ده
واردر . یاخود فرنگلرک دیدیکی کی بوالتون
مملکتک ، صاری ، قرمزنی انکسکات
شمسیه سندن عبارت برحاده ... برحاده
معاده ... هانی هله لودوس هوالرده نجره-
لرمزی یالدرلایان ، فقط بیکلرجه دفعه
کورولدیکی ایچون تأثیر شاعرانه سنی غیب
ایدن القاعات ... بزم شوسوکیلی یانفینلرمزده
اوله دگلی ؟ بر کیچه ده دردی ، یشی حتی
الینسی شرفظهور ایدر . سوفاقلرمزده آلتی
یدی فلاکتک اهتزاز احتضارنی ، محن فریادنی
دیکلررز . یالکیز بو قدر ... بکچی بکر ...
جوارمزده کی سس صوصار . حتی صوصامسه
بیله بزم مکلمات شوق پرستانه مزه مانع اولماز
قولاقلرمزده ذره اهتزاز قالماز . بلکه
بر آز ، نادرآ اندرآ اندیشه کار اولانلر
اوزاقلره ، ظلمتاره ، سنهالقره سینین ،
یوغولان میریلینسی دیکلرلر . بکچی به دقت
ایتدکیا ، اولیه بوفلاکتک مبشری مزده
رسانی اولدینی حالده سنسند برصاپان
ده میرینک خرخره معدیسندن باشقا برحس

بولامازسک . ایشته ، شرق ربی «روح
بی قیدی !

حالبوکه اوراده اوزواللی آتازارنده...
بلکه یکریمی اوتوز عالمه مسکسنز ، ملجاسز
امیدسز قالیور .. اوقیرمزنی ملعون علولری
دوشون .. زهرلی بریدل کبی ، قانی برال
کبی جبهه معیشتمزی یالیور . حزینته سعادت مزه
اوزانیور .. وز بوراده ، سن مستیزی ،
چهره مه باقیورسک ، بن چوبوغنی چکیشدیریور
بلکه شودیوارلردن اوتیه کچه ماین بودیدی
قودیلرله سوبله نیورم... (الارینی اوزاترق)
صوص - صوص ! آکلیورم ، نه یالما ؟
دیه چکسک . سکاپاچاری صیواء ، انه بر تنکه
صوالده قوش دیمورم حاشابونی قوجه بر محرره
هله «کوچوک - بکر» بیه سنی حقدنه یازدینی
جراتکار ، بالخاصه حسین سعاد بکه قارشنی
اولدینی ایچون جراتکار ، کسناخ تنقیدلرله
شهرت بولمش بر محرره حتی جید بغدادی
حضرتلری بیله تکلیف ایدمن . خیر ،
نقطه نظرم باشقا . بن بر آز محافظه کار ،
بر آز تکامل طرفداریمی . بوملککنده اول
فعل مادیدن زیاده فعل فکرینک وجودینی
ایسترم .

مثلا حساسیت اولمالی . چوق دکل ،
بر آز حس ... مثلا برعشاق شرق یاخود
برجواز تقسیم قارشینسند بلکه سالی قازار
تاجق بردود آه صالیور دیکلکنه مقابل
اجتماعیانه تسلسل و امتزاج حیات غایبه
تطبیقا نوعمزدن برینک معروض اولاجنی
فلاکتک ، حتی انسانی اواسده ، ماده
ودولایسیله بزی متضرر ایدمکی اندیشه سنی
وجود بولمالی . ایشته بورمرحله تکامل !..
صوکر ، امین اول ، که فلیات باشلاد .
ایلک اوکیه برحسدر ، بر تأمرد ، صوکر
بر تثبیت حاله کیر . فقط نرهدر ؟ ممکنه ؟
بوندن اول بونی تولید ایدمک منبعه ، آت
محتاجز . یعنی ده ابتدائی برنقطه ، مبدأ
تکمله رجعت ایجاب ایدمک . اوت بزم
حالا جهاز احتساسمز ، ده آچیق بر تعیر
ایله قلمز یوق صانکه حیامتز ده حال
استجالده !
طبقی بر قورباغا کی . اولار قورت . صوکر
بالیق ، ده صوکر اشکل عادسیله بر قورباغا .
ایشته عثمانی جمعی ..
وایشه مراحل تکاملی ...

استبداده ، بر قورباغا استحقاق کی بر برینه
مربوط بر طاق . بذیره لردن عبارتک ، مشرو .
طیت ککنجه بالنسبه ترقی ایتدک . شیمدی
هان هان ، کوله دیورم ، بالیق اولمغه
یا قلاشدق ... صوکر ..
— صوکر ، قورباغی اولاجنز ؟ .. صحیح ،
چهره که شیمدی به قدر دقت ایتمه مشدم .

تام ... بر قورباغیه بکزمکه باشلادک !
دیه حاقیردم . رفیقم ، برمدت قهقهه لرمک
نهایتی بکله دی ؟ صوکر ، ینه دوام ایتدی :
— اوت ، بر قورباغا اولاجنز اولدیفمنز
کون شونه ایتمسز و مختلف جریانات سیاسی
اجتماعیه ایدسته دیکمکی یوزمک بر حاله
کله بکزن ... شیمدیکي حالده ... بویه اولور :
یعنی یانفینلر یانار ، سیاستمز طوب آتار ،
ملکمز چالینیر ، خزینه مز طام طاقیر اولور ،
نافه یوللری قاپانیر ، معارف زندانلر آچار ،
مالیه افلاس ایدر ؛ عدلیه اجرای مظالم ایلر ؛
خارجیه برقهو و واجانی اولور . دهانه ایسترسک ؟
رفیقم بر جیغاره ده صااراق چوبوغنه
طاقدی . اوزون بر نفسله چکیشدیردکن
صوکر طبق بر بکچی اداسیله :
— یانفین وار ... اسکدارده ... آت
بازارنده !!
فریادیله فیصله دادی .

چنید

بدل تقدی به دائر
خدمت نظامیه لینه مقابل بدل تقدی اعطا
ایدمک افراددن بعدما ثروت مضبطه سنی
آرانیمایه جغه حربه نظر تنجه قرار ویرلشدر .
لیله قدر مراسمی
ایاصوفیا جامع شریفنده اجرایی مقتضای
اراده سینه دن اولان لیل قدر کونی مراسمنده
سلامغه مرتب ارکان وامرای عسکرینه نک
جمعه لقی الیسله لری لابس اولار ق کله لری
لرؤمی داخلیه بیلدرلشدر .

کریداحوالی

تشرین اول ابتداسنه قدر کشادینی تأخیر
ایتمش اولان کرید مجلس ملیسی ؛ دولترک
صوک نوطه سنی حقدنه مذاکرانده بولونمق
اوزره کله چک بازار ایتسی کونی (یارین)
عقد اجتماع ایدمک . هیئت اجرایشه
دولترک تبلیغاتی مجلس اعضالینه صورت
رسمیه ده تبلیغ و بوکار بیه چک اولان جوابک
مسعوده سنی ده برای تدقیق مجلسه عرض
ایدمک . خلا فکیان فرقه سنی رئیس
میشه لیندا کیس تبلیغ دوله نک ایکی نقطه
نظردن شایان تدقیق اولدینی و چونکه بر
طرفدن حال حاضری اداره محفوظ قالدینی
ایچون ممنونیت بخش اولقله برابر جزیره یی
غیر واضح و مبهم بر موقعده بر اقایندندن
موجب ممنونیت اولدینی بیان ایلشدر .

غزته تعطیل

تجدیش اذهانی موجب مقاله لر نشر ایتملردن
طولانی درسعادته منتشر (نه آپاترس
واقیتس) غزتلرینک بلامدت تعطیللریله
... حذر ... ، انحرافات قانونیه اجرایی

لرؤمه دیوان حرب عر فجه قرار ویرلشدر .
مجوهرات خیرسزی
بو یوک والده سنک شهزاده باشنده امین
نورالدین محله سنده کی خانه سندن بیسک بش
یوز لیرالق مجوهراتی محتوی چکمه چینی
سرقشله فرار ایدن جواهرچی باشی زاده
احمد بک بک اوغلنده آتینه اوتلنده درست
ایدلشدر .

« اجتماع »

حریه ناظری پاشا و محربه مستشاری
رستم پاشادون داخلیه ناظری خلیل بک زندنده
ین اصلاح وترقیسی ایچون تشکل ایدن
قومیسونلک لایحه سنی حقدنه مذاکره ایلشدر .

طرابلس غرب والیسی

طرابلس غرب والیسی بکر سامی بک ولایته
عائد بعض خصوص حقدنه نظارتلره مذا
کرده بولونمق و بر نتیجه یه ربط ایتک اوزره
حرکتی یارام ایتسنه تعلیق ایتشدر .

مساعده طلی

ارمنی بطریق قائمقامی دون داخلیه ناظرلیه
ملاقات ایدمک از میرده کی آرمناش مناسرتینک یوم
مخصوصی اولمق مناسبتله زیارته کیده چک زوارک
قولرا مناسبتله حرکتی منع ایدلر بکندن بونک
ایچون مساعده ایدلشنی التماس و ناظر بکندن
تدقیق مسئله وعدنی اخذ ایلده مشدر .

اوتلر و آپارتمانلر

محللر ارانسنده احشاش مبانینک اوتل
و آپارتمان اوله رق استعمالی محذوردن غیر
سالم اولقله بعدما بلدیله رجه معاینه ایدلمکسزین
هیچ بر بنانک اوتل و خان اوله رق قوللا
نسنه ضابطه جه مساعده اولمنا سنک اصول
اتخاذی و اوتل و آپارتمانلرک شکل و هیئاتی
تعیین و دائره بلدی و ضابطه نک بو بایده کی
صلاحیت و مأذونیتی تبیین ایچون شهراماتی
ایله پولیس مدیریت اره سنده عاجلا بر تعلیمات
تنظیمی ایله لاجل التدقیق باب عالی به تقدیمی
وبک اوغلی و غلطه و سرکجه ایله جوارنده
قدیم موجود کارگیر اوتل و آپارتمانلر کشاده
بولندیرلمسنه بر شی دنیلمامسی حقدنه
شورای دولت ملکیه داره سنجه ویریلان
قراری حاوی مضبطه مقام صدارته تقدیم
قلتمشدر .

دیاربکر

بصره دن (عثمانیشر لوئید) ه یازیلیور :
جلال بک بصره ده پک آز مدت
والیلک یاپدی .
محل مأوریت جدیده سنی اولان دیاربکره
کیتک او زره یارین صباح (۴ اغستوس)

بورادن مفارقت ایدمک . بوتون اهالی
ولایت مفارقتلردن فوق العاده متأثردلر .
زمان ادارنه بصره و جوارنده بک چوق
آتار ترقی حصوله ککش ایدی . کندیشنی
استخلاف ایدمک ذاتک کیم اولدینی هنوز
معلوم دکلدر . وظیفه وکالتی دفتر دار ایشا
ایدمک .

فراتدن کله چک مجیدی بوسته سیله فیغیرس
شرکتک بوسته سی صباح بورایه مواصلت
ایدمک ایدمه بورادن بومایه عینی زمانده
حرکت ایدمک بوسته یه یتشه میه چک لردن
بوسته و بولیلر برهفته تأخره مجبوردرلر .
بوتآخره سیب ورن ، شیخ عبدالکریم
بوتون عماره کیدلری اشغال و تهدید ایتکده
اولدیفندن بوللی و اشایی تهلکه تعرضه القا
ایتمکسزین بصریه قدر ایصالی ممکن اوله
مامشدر .

برقاج کوندر اندیشلر ، چوق شکر ،
زائل اولمقددر . عثمانی « اداره نهریه »
شرکتک بر چوق کیمیری عماریه واصل
اولمقد عبدالکریم ایله اجرا ایدیلن اشتلافدن
صوکر یوللرینه آسوده کیدوب کلکنددر .
بورادن عماریه کیدن یولاف یوکلی ایکی
ماوونا عاصی عربلر طرفدن یاقیلامسی تولید
هیجان ایتش ایدمه یه یه تقریر آسایش
ممکن اولمشدر .

بو مبادن ککشی اولان یکی « عرب سیر
سفائن » شرکتک ایلک واپوری بورادن
جدیده حرکت ایتدی . اولجه قودانلر ،
کمیجیلر بصره مدخلنده کی موانع بحریه سیله
لیماندن چقارکن بر چوق مزاحمه دوجار
اولمقد ایدیلر ؛ فقط والینک مدخله وضع
ایتدیردیک اشارات بحریه سایه سنده کیچهلری
بیله دخول و خروج ممکن اولاجقدر .
کیچهلری ارائه طریق ایچون بواشارات
بحریه نک صوکره برقناری واپور وضع
ایدلشدر . بوفارک ساحه ضیایی ۲۰ میل
قدردر . « سامیا » اسمنده بر المان واپوری
بوکون ولایت ژاندارماسنه عائد تلفون
جهازلری کتیردی . بوضورتیه بوتون بوسته لر
ارانسنه تأمین مواصله ممکن اولاجقدر .
تجار و سائر ارانسنه وسائط مخابرات اولار قده
استعمال ایدیلده چکدر . بوضورتانک تحقق
ایدمک امید اولونویور .

بصره ایله « آسجار » ارانسنه کی مسافده
تلفون مواصله سی تأمین ایدیلده چکدر .

دیاربکر عشاری

دیاربکر ولایتیه کی عشائر سیاره نک
اسکانه تخصص ایدیلن الی بیک لیرانک
محله کونده دلرلیکی و بو عشیرتلرک امراسکاتی
تذکر ایچین دیاربکرده بر قومیسون تشکیل

لوهورلا

مؤانی
موباسان

او کوزلری ایندیردیکمزدکیه ایندیرمه چک :
خدمتکاری ، غداسی حالته کتیره چک .
وای حالزه !
معافیله حیوانلر بعضاً عصیان ایدر ؛
کندیسنه تحکم ایدنلری تولدورور ... بنده
ایستورم ... هم یاهه جف ...
فقط اولا اون طایفالی ، اوکاتماس ممکن
اولی ، اون کوره بیلیمی . ارباب علومک
روایتیه نظر آجیوانلرک کوزی انسانلر ککندن
فرقی ایش ، بزمکی کی هرشی کوره مزمش ...
بزم کوزنده بی تعذیب ایدن بی مخلوق
کوره میور .
نیچین ؟ اوت ! (سن میشل) تیه سنده کی
راهبک سوزلری شیمدی خاطر مه کلپور .
موجوداتک یوز بیکده بر جزئی کوره بیلور .

می ز ؟ ایشته مثلاً کاشانک الک بو یوک قوتی :
انسانلری ده ورده ، بنالری یقان ، آغاچلری
یولان ، دکزلری داغیلر حالته کتین ،
قیالقلری تحریب ایدن ، بو یوک کیمیری قایلرله چاربان
روز کار ، تولدورن ایکنه کور کورین روزکار ..
اوکی هیچ کوردیکزمی و کوره بیلر میسکز ؛
بونکه برابر موجوددر ؛ بن بنده و شومر :
بزم کوزلم او تدر ضعیف او قدر ناتمام که
جام کی شفاف اولان اجسام صلبه یی بیله
کور میور ! ... مثلاً رنکسز بر جامه یولم
مسدود بولنسه نصلسه بر او طیه کیر یورمش
اولان بر قوشک جاملره چاره برق باشی
پارچه لامسی کی بنده او بکا چارپارم . ده
بیک تورلو شیرله کوزلم آلدانیر شاشیر .
او حالده ضیانک نفوذ ایتدینیکی بکی بر وجودی
کوره مه مکده شاشیله جق نه هوار ؟
یکی بر مخلوق ! نیچین او اولماسین ؟ البته
وجود بولمی ایدی ! نیچین بزرگ صوکنجیسی
اوله ؟ بزدن اول خلق اولانلرلری کورمدیکم

کی اونیه کوره میورز . چونکه طبیعتی ده
زیاده تکمل ایتش ، وجودی ده رقی ،
دها مکمل . بزمکی بالعکس پک ضعیف ،
پک مهارتسز جهسه ترتیب اولمش ، دائماً
یورغون اولان ، پک مشوش یایلر کی
دائماً تضییق ایدیلان اعضا ایله طولدورلش ؛
بالعکس هوا ، آت ، واوله بسله بن بر
حیوان ، بر نبات کی ؛ خسته لفره ، تغیرات
شکلیه ، تفسخانه محکوم جانی برماکنه ؛
غیر منتظم ، بسیط و غریب ، ماهرانه بر
صورتده فنا ییلش ، قایا و نازک بر اثر ،
کوزل و ذکی اوله بیلیمک قابیلنی حائر . بر
مخلوق نمونه سی .
بودیاده استریدیدن انسانه قادر موجود
اولان مخلوقات ، همیز ، انجیق بر قاج
دانه ز ؛ پک آرز . انواع مختلفه مخلوقات
ظهورات متعاقبلری آراسینده وجودی
طبیعی اولان دورک اکالندن صوکر نیچین
بر دانه دها میدانله کله سین ؟

نیچین بر دانه دها اولماسین ؟ نیچین هان
چوق اقلیملری راجحه سنه دولدورا بیله چک ،
یازلاق و یک چپکلی دها باشقه آغاچلر
اولماسین ؟ نیچین آتش ، هوا ، طوبراق
وصودن باشقا عناصر بولماسین ؟ — اوتلر ،
مخلوقاتک او سوت بابالری ، درت دانه ،
یالکیز درت دانه در ؛ نه آجینه جق حال !
نیچین قرق دانه درت یوز دانه درت بیک
دانه ، اولماسینلر ! بوکون شو موجودات ،
قادر مسکین بر حال سفالت و ضرورت
کوسته ریورلر ! خسیس بر عطا ، زیتسز
بر اختراع ، ثقیل بر اثر ! آه ! فیل ، صو
آقیری نه لطافت ! .. دوه نه ظرافت !..
فقط کلبکه نه دیرسیکنز ! اوچان بیر
چیچک ! بن یوزلرجه کائنات بو یوکلکندده
اوله کلبک تخیل ایدیورم که قانادرلینک شکل
ولطافتی ، رنگ و حرکتی تصور ایدم میورم
لکن اون خلیه مده عادتاً کور میورم ...
بیلدیزدن بیلدیزه کیدیور ، اولره سیر

و حرکتک لطیف و آهنگدار نفعاتیله
سکو بخش قوقولر صاچیور . کوکلوک
اهالیسی مبهوت و حیران اون سیر ایدیورلر !
کینه نه اولدی بکا ؟ او ، او ، بی تعقیب ایدن
هورلا بکابونلری ، بوچیغیلقلری دوشوندورن
هورلا ... او بنده او ، بزم روح اولویور
اونی اولدیرم چکم !
۱۹ آغستوس — اونی تولدوره چکم .
اونی کوردم ! دون کیچه ماصه مک
اوکنه اوطوردم ؛ و بو یوک بر دقتله
یازیور شم کی بر طور طاقندیم ایجه
بیلوردم که ، کلوب پک یاقیندن ، کندیسنه
دوقونا بیله چکم ، طونا بیله چکم قادر
یاقیندن ، اطرافنده دولاشاجق ! او حالده !
او حالده ، امیدسزلرک حالی آلاجم ؛ اون
بوغنی ، آژنک ، ایصیرمق ، بریمتی ایچین
نه لایم ، دیزلیم ، کوکسم ، آلم کافی کله
چک و بوتون حال ایقظه ککش اعضالرمه
اونی کوزه تللیوردم .